

[Bording.]

deri en indirekte Opfordring til insolvente Landboere — der selvfølgelig gerne, fordi ogsaa de er Optimister, vil have mere Laan og tror, at bare de faar det, saa kan de klare sig — om at danne Foreninger og saa komme til Staten og faa Laan. Det er givet, at det er ikke let for insolvente Landmænd at blive Medlemmer af Foreninger med solvente Landmænd, for disse sidste er selvfølgelig klare over, at de i saa Fald ikke blot kommer til at bære deres egne Laan, men ogsaa de Tab, der fremkommer ved de insolvente Medlemmers Laan. Naar Ministeren har udtalt, at man kræver ingen anden Sikkerhed end det solidariske Ansvar, er det givet, at insolvente Landmænd meget let kan komme til den Opfattelse: Lad os danne Foreninger og komme til Staten og faa Laan, selv om det ikke hjælper noget som helst, og det gør det efter min Mening ikke. Naar Ministeren har den Opfattelse og fastholder den, maa man i alt Fald sige til Udvalgene, at de maa undersøge Sagen, om de er nogenlunde sikre paa det Laan, der gives; er de ikke det, kan der selvfølgelig ikke være Tale om anbefaling; saa kan der ikke gives Laan.

Til den højtærede Minister og det ærede Medlem Hr. Holdgaard vil jeg sige, at der ikke herefter er saa daarlig Sikkerhed for, at man faar nogenlunde betryggende Udlaan. Vi ved, at Ministeren har tilsendt Udvalgene et Spørgeskema, som tilstilles de enkelte Medlemmer, hvori der netop spørges om deres økonomiske Forhold, deres Formue og Gældsforhold o. s. v. Paa Grundlag af dette Skemas Besvarelse er det muligt for Ministeren og Udvalgene at skønne over, om Foreningerne er gode for Beløbene eller ikke. Spørgsmaalet er blot, om man vil nægte de Foreninger Laan, som ikke kan stille den Garanti, som man vil sikre sig gennem disse Skemaers Besvarelse. Det er det, Ministeren har besvaret benægtende for sit Vedkommende, og derfor mener jeg, man maa overlade det til Udvalgene.

Saa vidt jeg forstod de Udtalelser, den ærede Ordfører (Kr. Kristensen) fremsatte, er vi i Virkeligheden ikke uenige. Det ærede Medlem sagde, at Foreningerne maatte være solvente som Helhed, men det, han ikke vilde have, var, at man undersøgte det enkelte Medlems Solvens, og hvis de enkelte Medlemmer er insolvente, nægter Landbrugsministeren Laanet. Nej selvfølgelig, vi har aldrig nogen Sinde hævdet, at det skulde være Tilfældet, det er kun, naar det er en Forening af insolvente Landbrugere, det

drejer sig om, saa hjælper Laanet ikke, og saa faar Staten et stort Tab, som der ingen Grund er til.

Holdgaard: Det ærede Medlem Hr. Bording har med sin lange Udvikling ikke paa nogen Maade rokket ved min Opfattelse, at det Ændringsforslag, han her har stillet, er ganske ubegrundet. Naar han saa vil søge at forsvare sit Standpunkt i Fjor med, at han ikke stemte for det Ændringsforslag, der forelaa fra os den Gang, fordi han havde faaet gennemført betydelige Forbedringer i Ministerens Forslag, tror jeg, han hellere skulde have tiet stille med det, da disse Forbedringer faktisk har vist sig slet ingenting at være.

Jeg takker den højtærede Landbrugsminister for hans Tilsagn om en velvillig Forhandling om de mindre Landbrugeres Laaneforeninger. Naar Ministeren siger, at Forudsætningerne for nærværende Lovs Vedtagelse var disse, som Ministeren har administreret efter, vil jeg gerne hævde, at Forudsætningen for de danske Husmandsforeningers anbefaling for den anden Lov ogsaa var, at man til enhver Tid kunde have den lovbestemte Procent, for 80, nu 100 pCt. af Garantikapitalen. Jeg haaber ogsaa, at man efter Ministerens velvillige Udtalelser her kan finde Vej frem, saa at vi kan faa de nødvendige Midler gennem disse Driftslaaneforeninger.

Maa jeg til Slutning rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister, om han ikke ogsaa under Hensyn til de stærke Krav, der er fremført fra samtlige Landbrugsorganisationer, mener, at Tiden er inde til, at Staten gaar foran med en Nedsættelse af Renten bl. a. af disse Foreningers Gæld, som der her er Tale om.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Det sidste Spørgsmaal skal jeg besvare derhen, at det har været en Forudsætning fra alle Sider, at Driftslaaneforeningernes Oprettelse ikke skulde betyde en Gave, hverken til Landbrug eller Haandværk eller Fiskeri, men at de skulde svare den Rente, Staten selv kunde laane Pengene til, og jeg vil anse det for meget uheldigt, om man fraviger dette Princip.

Jeg skal i øvrigt ikke blande mig i den Broderstrid, der er opstaaet imellem det ærede Medlem Hr. Bording og det ærede Medlem Hr. Holdgaard, heller ikke skal jeg opholde mig ved de Bemærkninger, der er fremsat om Fortolkningerne, som man kalder det. De er i Virkeligheden